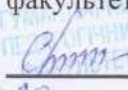

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Гуманітарно-педагогічний факультет
Кафедра технологічної та професійної освіти і декоративного мистецтва

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан гуманітарно-педагогічного
факультету

 Людмила СТАНІСЛАВОВА

30 _____ 2021 р.

СІЛАБУС

Навчальна дисципліна **Шкільний курс креслення та методика навчання**
Рівень вищої освіти **перший (бакалаврський)**

Загальна інформація

Позиція	Зміст інформації
Викладач	Герніченко Іван Іванович
Профайл викладача	https://tpodm.khmnu.edu.ua/kolektyv-kafedry/
Е-mail викладача	hernichenko@khmnu.edu.ua
Контактний телефон	заповнюється за домовленістю
Сторінка дисципліни в ІСУ	https://msn.khmnu.edu.ua/course/view.php?id=4003
Консультації	Очні: за розкладом он-лайн: за необхідністю та попередньою домовленістю

Загальна характеристика дисципліни

Статус дисципліни	Форма навчання	Загальний обсяг		Кількість годин						Форма семестрового контролю	
		Кредити ЄКТС	Години	Аудиторні заняття				Індивідуальна робота студента	Самостійна робота, в т.ч. ПРС	залік	іспит
				Разом	Лекції	Лабораторні роботи	Практичні заняття				
В	Д	4	120	51	17		34		69	+	
В	З	4	120	12	4		8		108	+	

Анотація навчальної дисципліни

Методика креслення як наукова дисципліна. Зміст курсу креслення та його завдання. Дидактичні основи навчання кресленню. Організація навчальної роботи з креслення. Методика вивчення основних тем курсу креслення. Позакласна робота з креслення. Поглиблене вивчення креслення в школі. Методика навчання роботі вчителя із класною дошкою.

Мета дисципліни «Шкільний курс креслення та методика його навчання» –сформувати у здобувачів вищої освіти сукупність знань та умінь, необхідних для проведення занять з нормативного курсу креслення у закладах загальної середньої освіти.

Завдання дисципліни:

- визначення конкретних цілей навчання кресленню в закладі загальної середньої освіти, їх розвивальних, пізнавальних і виховних можливостей як навчального предмета;
- встановлення оптимального змісту і структури навчання;
- розробка найраціональніших форм і методів навчання, спрямованих на міцне засвоєння учнями навчального матеріалу;
- обґрунтування змісту та методик позакласної роботи.

Очікувані результати навчання. Студент, який успішно завершив вивчення дисципліни, має: аналізувати навчальні програми, підручники та посібники з шкільного курсу креслення; складати календарно-тематичний план з дисципліни; розробляти дидактичне забезпечення уроків креслення; розробляти засоби контролю знань, умінь, навичок учнів на уроках креслення; оцінювати графічні роботи учнів з креслення; розробляти конспекти різних типів уроків та заходи з позанавчальної роботи з креслення.

Тематичний і календарний план вивчення дисципліни

Таблиця 3 – Тематичний і календарний план вивчення дисципліни

№ тижня	Тема лекції	Тема лабораторного/практичного/семінарського заняття	Самостійна робота студента		
			зміст	год.	Літ-ра
1		2	3	4	5
1	Методика креслення як наукова дисципліна	Вивчення та аналіз програм з креслення для закладів загальної середньої освіти	Опрацювання лекційного матеріалу, підготовка до виконання практичної роботи 1. Підготовка до тестового контролю.	3	1
2			Опрацювання лекційного матеріалу, виконання та оформлення результатів практичної роботи 1. Підготовка до тестового контролю.	3	
3	Зміст курсу креслення та його завдання	Вивчення та аналіз підручників з креслення	Опрацювання лекційного матеріалу, підготовка до виконання практичної роботи 2. Підготовка до тестового контролю.	3	1
4			Опрацювання лекційного матеріалу, виконання та оформлення результатів роботи 2. Підготовка до тестового контролю.	3	
5	Методика структурування змісту навчального матеріалу	Складання календарно-тематичного плану з навчальної теми	Опрацювання лекційного матеріалу, підготовка до виконання практичної роботи 3. Підготовка до тестового контролю.	3	4
6			Опрацювання лекційного матеріалу, виконання та оформлення результатів роботи 3. Підготовка до тестового контролю.	3	
7	Дидактичні основи навчання кресленню	Структурування навчального матеріалу з теми	Опрацювання лекційного матеріалу, підготовка до виконання практичної роботи 4. Підготовка до тестового контролю.	3	1
8			Опрацювання лекційного матеріалу, виконання та оформлення результатів роботи 4. Підготовка до тестового контролю.	3	
9	Організація навчальної роботи з креслення		Опрацювання лекційного матеріалу, підготовка до виконання практичної роботи 5. Підготовка до тестового контролю.	3	1

10		Розроблення научного посібника	Опрацювання лекційного матеріалу, виконання практичної роботи 5. Підготовка до тестового контролю.	3	
11	Методика вивчення основних тем курсу креслення		Опрацювання лекційного матеріалу, виконання та оформлення результатів роботи 5. Підготовка до тестового контролю.	4	1
12		Розроблення засобів контролю з теми	Опрацювання лекційного матеріалу, підготовка до виконання практичної роботи 6. Підготовка до тестового контролю.	4	
13	Інтерактивні технології для контролю знань учнів		Опрацювання лекційного матеріалу, виконання практичної роботи 6. Підготовка до тестового контролю.	4	3
14			Опрацювання лекційного матеріалу, виконання та оформлення результатів роботи 6. Підготовка до тестового контролю.	4	
15	Позакласна робота з креслення	Розроблення плану-конспекту уроку з теми	Опрацювання лекційного матеріалу, підготовка до виконання практичної роботи 7. Підготовка до тестового контролю.	5	2
16			Опрацювання лекційного матеріалу, виконання практичної роботи 7. Підготовка до тестового контролю.	5	
17	Поглиблене вивчення креслення в школі		Опрацювання лекційного матеріалу, виконання та оформлення результатів роботи 7. Підготовка до тестового контролю.	5	2
18			Опрацювання лекційного матеріалу, виконання та оформлення результатів роботи 7. Підготовка до тестового контролю.	5	

Політика дисципліни

Організація освітнього процесу з дисципліни відповідає вимогам положень про організаційне і навчально-методичне забезпечення освітнього процесу, освітній програмі та навчальному плану. Студент зобов'язаний відвідувати лекції і практичні заняття згідно з розкладом, не запізнюватися на заняття, домашні завдання виконувати відповідно до графіка. Пропущене практичне заняття студент зобов'язаний опрацювати самостійно у повному обсязі і відзвітувати перед викладачем не пізніше, ніж за тиждень до чергової атестації. До практичних занять студент має підготуватися за відповідною темою і проявляти активність під час заняття. Набутті особою знання з дисципліни або її окремих розділів у неформальній освіті зараховуються відповідно до Положення про порядок перезарахування результатів навчання у ХНУ (<http://khnu.km.ua/root/files/01/06/03/006.pdf>).

Здобувачі вищої освіти при вивченні дисципліни можуть користуватись як наявним в аудиторіях кафедри комп'ютерним обладнанням, так і власними пристроями (ноутбуками, планшетами, смартфонами). Власними пристроями можна користуватися для роботи в інформаційній системі «Модульне середовище для навчання», доступу до зовнішніх інформаційних ресурсів, які необхідні для виконання практичних робіт.

Критерії оцінювання результатів навчання

Кожний вид роботи з дисципліни оцінюється за **чотирибальною** шкалою. Семестрова підсумкова оцінка визначається як середньозважена з усіх видів навчальної роботи, виконаних і зданих **позитивно** з врахуванням коефіцієнта вагомості. Вагові коефіцієнти встановлюються залежно від структури дисципліни і важливості окремих її видів робіт. Структурування дисципліни «Теорія спілкування» за видами робіт і оцінювання результатів навчання наведено у табл.

Структурування дисципліни за видами робіт і оцінювання результатів навчання студентів денної форми навчання у семестрі за ваговими коефіцієнтами

Аудиторна робота	Контрольні заходи	Семестровий контроль, залік
Практичні роботи 1-7	Тестовий контроль	За рейтингом
ВК*: 0,7	0,3	-

Умовні позначення: ВК – ваговий коефіцієнт.

Структурування дисципліни за видами робіт і оцінювання результатів навчання Студентів заочної форми навчання у семестрі за ваговими коефіцієнтами

Аудиторна робота	Самостійна, індивідуальна робота		Контрольні заходи	Семестровий контроль, залік
Практичні роботи 1-2	Контрольна робота		Тестовий контроль	За рейтингом
	Якість виконання	Оцінка за захист		
ВК*: 0,2	0,4	0,1	0,3	-

Оцінювання практичної роботи складається з правильності і повноти її виконання, якості оформлення звіту за 4-х бальною вітчизняною шкалою.

При оцінюванні знань студентів викладач керується **такими критеріями**.

Оцінку «відмінно» отримує студент за глибоке і повне опанування змісту навчального матеріалу, в якому він легко орієнтується, понятійного апарату, за уміння зв'язувати теорію з практикою, вирішувати практичні завдання, висловлювати і обґрунтовувати свої судження і конструктивні рішення. Відмінна оцінка передбачає грамотний, логічний виклад відповіді (як в усній, так і в письмовій формі), якісне зовнішнє оформлення.

Оцінку «добре» отримує студент за повне засвоєння навчального матеріалу, володіння понятійним апаратом, орієнтування в вивченому матеріалі, свідоме використання знань для вирішення практичних завдань, грамотний виклад відповіді, але у змісті і формі відповіді мали місце окремі неточності (похибки), нечіткі формулювання закономірностей тощо. Відповідь студента має будуватись на основі самостійного мислення.

Оцінки «задовільно» заслуговує студент, який виявив знання основного навчально-програмного матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання та практичної діяльності за професією, що справляється з виконанням практичних завдань, передбачених програмою.

Оцінка «незадовільно» виставляється, коли студент має розрізнені, безсистемні знання, не вміє виділяти головне і другорядне, допускається помилок у визначенні понять, перекручує їх зміст, хаотично і невпевнено викладає матеріал, не може використовувати знання при вирішенні практичних завдань. Як правило, оцінка "незадовільно" виставляється студенту, який не може продовжити навчання без додаткових знань з курсу.

Співвідношення вітчизняної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС

Оцінка ЄКТС	Інтервальна шкала балів	Вітчизняна оцінка	
A	4,75–5,00	5	Відмінно – глибоке і повне опанування навчального матеріалу і виявлення відповідних умінь та навиків
B	4,25–4,74	4	Добре – повне знання навчального матеріалу з кількома незначними помилками
C	3,75–4,24	4	Добре – в загальному правильна відповідь з двома-трьома суттєвими помилками
D	3,25–3,74	3	Задовільно – неповне опанування програмного матеріалу, але достатнє для практичної діяльності за професією
E	3,00–3,24	3	Задовільно – неповне опанування програмного матеріалу, що задовольняє мінімальні критерії оцінювання
FX	2,00–2,99	2	Незадовільно – безсистемність одержаних знань і неможливість продовжити навчання без додаткових знань з дисципліни
F	0,00–1,99	2	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота і повторне вивчення дисципліни

Оцінювання тестових завдань

Тест для кожного студента складається з тридцяти тестових завдань, кожне з яких оцінюється в 1 бал. Максимальна сума балів, яку може набрати студент, складає 30.

Тестові завдання для кожного студента випадково генеруються із загального банку питань у середовищі для навчання Moodle. Оцінювання відповідей студента здійснюється в автоматичному режимі. Оцінювання здійснюється за чотирибальною шкалою. Сума балів пропорційна кількості правильних відповідей. Відповідність набраних балів за тестове завдання оцінці, що виставляється студенту, представлена у нижченаведеній таблиці.

Сума балів за тестові завдання	1-16	17-19	20-26	27-30
Оцінка за 4-бальною шкалою	2	3	4	5

На тестування відводиться 30 хвилин. Якщо студент отримав негативну оцінку, то він має перездати її в установленому порядку.

Підсумкова семестрова оцінка за інституційною шкалою і шкалою ЄКТС встановлюється в автоматизованому режимі після внесення викладачем усіх оцінок до електронного журналу.

Питання для підсумкового контролю з дисципліни

1. Методика викладання креслення як самостійна галузь педагогічної науки.
2. Особливості та зміст загальної та часткової методики викладання креслення.
3. Завдання і зміст курсу методики креслення у сучасних умовах.
4. Зв'язок методики креслення з іншими науковими дисциплінами.
5. Методика викладання креслення як наукова проблема.
6. Сучасні актуальні проблеми наукових досліджень з методики викладання креслення.
7. Шляхи реалізації конструкторсько-технологічного підходу викладання креслення.
8. Роль учителя креслення у процесі навчання кресленню. Вимоги до особистісних якостей та рівня професійної підготовки вчителя креслення.
9. Основні історичні етапи становлення та розвитку креслення як навчального предмета.
10. Характеристика сучасних вимог до викладання креслення в загальноосвітній школі.
11. Основні етапи вивчення креслення в загальноосвітній школі.
12. Систематичний курс креслення в загальноосвітній школі: мета, завдання вивчення, структура та зміст.
13. Шляхи забезпечення наступності між пропедевтичним вивченням елементів графічної грамоти та змістом систематичного курсу креслення.
14. Реалізація міжпредметних зв'язків креслення з образотворчим мистецтвом, математикою, трудовим навчанням та іншими загальноосвітніми предметами.
16. Навчально-методична документація з креслення: навчальна програма, підручник і навчальні посібники (картки-завдання, робочий зошит), методичні посібники для вчителів, дидактичні матеріали.
17. Дидактичні принципи у навчанні кресленню: класифікація, зміст, шляхи реалізації.
18. Система методів навчання кресленню та шляхи їх вдосконалення.
19. Сучасні інформаційні технології в методиці навчання кресленню.
20. Елементи процесу графічної діяльності на уроках креслення: графічні дії, графічні знання, уміння та навички.
21. Графічні поняття та їх класифікація. Зміст та шляхи формування умінь спостерігати, аналізувати, порівнювати, узагальнювати, вимірювати.
22. Поняття про просторові уявлення, просторову уяву та просторове мислення. Психологічні особливості просторових уявлень. Процеси формування просторових уявлень та розвитку просторового мислення. Умови підвищення рівня розвитку просторових уявлень у школярів.

23. Вікові та індивідуальні особливості засвоєння учнями змісту навчального матеріалу креслення.
24. Активізація пізнавальної діяльності і посилення мотивації навчання учнів у процесі вивчення креслення.
25. Методика використання моделювання у процесі навчання кресленню.
26. Методика використання графічних вправ та задач на уроках креслення.
27. Шляхи проведення обліку успішності учнів з креслення.
28. Вимоги до оцінювання графічних знань та умінь учнів.
29. Особливості перевірки результатів вирішення конструкторсько-технологічних завдань.
30. Перевірка графічних робіт учнів. Характер типових помилок учнів на графічних роботах.
32. Завдання і зміст вивчення навчальної теми курсу.
33. Методичний аналіз теми.
34. Послідовність вивчення навчального матеріалу теми.
35. Система вправ для закріплення учнями засвоєних теоретичних відомостей теми.
36. Графічні задачі, що відповідають меті організації практичної роботи учнів у процесі вивчення навчальної теми.
37. Шляхи організації та проведення опитування і закріплення знань учнів.
38. Засоби навчання, що сприяють ефективному засвоєнню учнями навчального матеріалу теми.
39. Розвиваючі та виховні можливості навчального матеріалу теми.
44. Творча проектна діяльність учнів на уроках креслення.

Рекомендована література

Основна

1. Методика викладання креслення в школі: Посібник для вчителя / Верхола А.П., Науменко В.Я., Мазур В.Г., Рафаловський Е.В.; Під ред. А.П. Верхоли. – К.: Рад. шк., 1989. – 128 с.
2. Михайловський В.М. Позакласна робота з креслення. Посібник для вчителів. – К.: Рад. школа, 1984. – 140 с.
3. Інтерактивні технології навчання: Метод, посібн. / О.І.Пометун та ін. - Умань, 2003. – 68 с.
4. Коваленко О.Е. Методика професійного навчання: Підруч. для студ. вищ. навч. закл. / Нар. укр. акад. – Х.: Вид – во НУА, 2005. - 360 с.

Додаткова

1. Навчально-методичні рекомендації до курсу «Методика викладання креслення»: Для студентів спеціальності 6.010100 «Педагогіка і методика середньої освіти. Трудове навчання» / Укл. Люлька В.С., Бондар Н.О. – Чернігів: ЧДПУ, 2009. – 84 с.
2. Сидоренко В.К. Креслення: Підруч. для учнів загальноосвіт. навч.- вихов. закл. – Школяр, 2003. – 239 с.

Інформаційні ресурси

- 1 Модульне середовище для навчання. Режим доступу : <https://msn.khnu.km.ua>.
- 2 Електронна бібліотека університету .
Режим доступу : http://lib.khnu.km.ua/asp/php_f/page_lib.php.
- 3 Репозитарій ХНУ. Режим доступу : <http://elar.khnu.km.ua/jspui/?locale=uk>.